

[Jørgen Peder Hansen.]

telse, at der her er tale om samarbejde, som på en udmærket måde supplerer hinanden. Selvfølgelig kan de enkelte nordiske lande selv klare deres egne problemer; det er der ingen tvivl om. Men det må da være en afgjort gensidig fordel, som ligger i det nære forhold, vi nu har til Europa og til Norden på ganske samme tid. Udenrigsministeren brugte udtrykket, at vi, hvis det var ønskeligt, kunne være et bindeled, et brohoved imellem Europa og Norden, og det er da rigtigt; vi skal imidlertid ikke trænge os på, og det gør vi heller ikke. Jeg siger det, fordi det af og til måske kan være et følsomt område at bevæge sig ind på, men der er vitterlig — og det bør vi erkende alle steder i Norden — behov for et fortsat, et meget nært samarbejde i Nordisk Råd og ved sammenkomster mellem udenrigsministre på anden måde; der er behov for dette meget nære samarbejde også i forholdet til udviklingen i Europa.

Det er åbenbart kommet bag på mange af os, at Nixons sikkerhedspolitiske rådgiver har holdt en tale om Europa, „Europas år“ hed talen. Både Nixon og Kissinger har gennem længere tid talt om, at 1973 skulle være Europas år. Det er naturligvis ikke tilfældigt, at talen kommer omkring dette tidspunkt, og at den indeholder problemer om forholdet imellem USA og Europa, hvad ellers? Prøver vi at anskue de skridt, som har præget amerikansk udenrigs- og sikkerhedspolitik gennem de senere år, ser vi, at USA nu er nået til at tage forholdet til Europa op til overvejelse. Sådan må jeg se bestræbelserne på at frigøre sig for et sørgeligt engagement i Sydøstasien, som det er kommet til udtryk i Vietnam, og som det formentlig kan forudses også at komme til udtryk i andre dele, jeg havde nær sagt de resterende dele af Sydøstasien.

Vietnamkrigen blev en kostbar affære i mange henseender for USA, menneskeligt med tusindvis af ofre, økonomisk og vel ikke mindst prestigemæssigt i forhold til hele den øvrige verden. Selv om situationen i Vietnam stadig er præget af betydelig usikkerhed, må vi regne med, at alle parter nu vil sætte kraftigt ind på at leve op til den etablerede fred. Vi skal ikke regne med, at freden med ét slag kan gennemføres, uden at der kan og vil opstå komplikationer, men

disse bør have en begrænset karakter. Der må vises vilje til at løse dem.

I forlængelse af frigørelsen for dette engagement eller henimod slutningen af det gennemførte Nixon et par historiske rejser. Han brød igennem den kinesiske mur, og han besøgte Peking, en understregning af, at Kina nu for alvor er centralt placeret i den internationale politik. Rejsens gennemførelse må imidlertid også ses som et udtryk for den realitetssans, der præger det store Kina. Det var ikke kun Nixons genvalg, der stod på spil, også det, men simpelt hen en gensidig erkendelse i både USA og Kina af de ændrede magtforhold i verden. Det var en nyttig rejse, som har åbnet for nye perspektiver; men vigtigt var det også, at den amerikanske præsident besøgte Moskva, om end knap så overraskende. Selv om bevægeligheden i international politik viser nye mønstre for samarbejde og nye centre for økonomisk, politisk og militær magt, er det altid en international og positiv begivenhed, når statslederne besøger hinanden, kommer sammen, og særlig når det er repræsentanter for så store lande, som der her er tale om, og så store interesser, som de repræsenterer.

Der blev som bekendt opnået meget betydelige direkte resultater som følge af Nixons ophold i Moskva, rest ltater, som samlet har haft en gavnlige indflydelse på det internationale politiske klima. Så er turen altså nu kommet til Europa. Turen er nu inde til, at USA ønsker at bringe sit forhold til Europa à jour, og der er mange grunde dertil, både sikkerhedspolitiske og økonomiske, som det fremgår af Kissingers tale. Vi ved alle, at USA har sine vanskeligheder på det økonomiske område. Det gælder i forholdet til Europa, men det gælder også i forholdet til Japan. Det er naturligvis derfor, USA direkte nævner Japan ved navn i denne sammenhæng. USA har et umådelig stort betalingsbalanceunderskud, som vi nok kan have en tro om at USA vil have gjort noget alvorligt ved, vil have ud af verden. Europa vil have interesser måske af lignende karakter i forholdet netop til Japan.

Det er også klart for USA, at den økonomiske vækst og udvikling i Europa skaber en lang række vanskeligheder for USA; men ikke blot i Europa, også i andre dele af verden mærker USA Europas voksende økono-